

تأثیر معماری قدسی بر ساخت و سازه های ایران

سید یوسف هاشمی^۱، مریم امیر نانیان^۲ *

۱- استادیار و عضو هیئت علمی دانشگاه فری و حرفه ای، دانشکده ملاحظه رامسر، ایان

sy_hashemi@yahoo.com

۲- دانشجوی مهندسی معماری دانشگاه آزاد اسلامی تنکابن، Mahsa.amirnanian@gmail.com

چکیده:

هنر ایرانی که به واسطه ی حضور مفاهیم و مضامین پنهانی و مستترش، همواره از هنر سایر ملل متمایز شده، در نتیجه ی سرشت و احساس پاک و خالصانه ی هنرمندان شیفته و متعالی این مرز و بوم به منصفه ی ظهور رسیده است. نگارندگان مقاله بر این باورند که اوج اعتلا و شکوفایی هنر ایرانی در ساخت مقدس هنر اسلامی متجلی گشته است. هنری که با اتکا به معنویت به مثابه ی یگانه عنصر هویت ساز بشری، موجبات گذار آدمی از دیار مادیات به علم معنویات را فراهم ساخته است. مفهوم معنویت دارای معانی پیچیده و متنوعی است که در زمینه های مختلفی به عنوان دین، معماری، موسیقی، نقاشی، ادبیات، فلسفه و کیمیاگری به کار برده شده است. معنویت در آثار هنرمندان و معماران در قالب یک شعر، یک عکس، یک سمفونی و یا یک ساختمان ظهور پیدا کرده است. معنویت در فضای معماری توسط تقسیم بندی های موزون و یکنواخت قوس ها و ستون ها نشان داده شده است که نقطه ی متقابل وزن های موزون و یکنواخت موجود در کیهان است. معماری در حد کمال، هنر سازماندهی فضا است و هدف معماری قدسی قرار دادن انسان در مرکز معنویت است که از طریق تقدس کردن فضا توسط اشکال، نظم و گرایش به سمت تکنیک های مختلف معماری قابل اجراست. کلمات کلیدی: معماری اسلامی، معماری قدسی، مسجد، هنرهای تجسمی

۱- مقدمه

معماری قدسی که به معماری مذهبی شناخته شده است به طراحی و ساخت مکان هایی و فضاهای بین المللی مقدس برای به عبادت پرداختن گفته شده است همانند کلیساها، مساجد، معابد و کنیسه ها. از قرن بیستم به بعد، اساسا رویکردهای جدیدی نسبت به معماری قدسی رخ داد. بسیاری از ساختمان های مذهبی بر اساس اصول قدیمی شکل گرفته اند، اما ظهور فناوریهای نوین ساختمان سازی، معماری و طراحان مدرنیست، ساخت و ساز کلیساها، معابد و سایر عبادتگاه ها را به خوبی تغییر داد که پیش از این هرگز دیده نشده بود. طرح مایه های معمارانه با موضوع الهیات یا چهارچوب های مذهبی تطبیق نداشته و مهندستها و تزیینات بیگانه همگی سبب شد بین طراحی فضای قدسی و سنت قطع رابطه ایجاد شود. به طور مثال چنین رویکردهای بیگانه ای در کنیسه ی «بث شلوم» اثر فرانک لووید رایت پنج سال پس از ساخت کلیسای «روانشان» لوکوربوزیه دیده شده است.

*معماری مسجد (عمده ترین و مهم ترین بنا در معماری ایران)

معماری مربوط به مسلمانان از سده هفتم به بعد می باشد که به واسطه فتوحات مسلمانان در سسزمین های مختلف (از اسپانیا در غرب تا هند در شرق) توسعه یافت و عناصر هنری و معماری